

Třeba Američani nám prodloužili splatnost faktur ze 60 na 90 dnů, neptali se nás, prostě nám to striktně oznámili.

František Novosad

majitel sklárny Novosad a syn v Harrachově. Firmě chybí tržby od turistů, ale zakázek má prý dost. Ty z USA klesly, z Evropy šly nahoru.

HDP

Pokles eurozóny byl mírnější, než se čekalo

Ekonomika eurozóny podle zpřesněné zprávy ve čtvrtém čtvrtletí klesla méně, než se čekalo. Ve srovnání s předchozím čtvrtletím se HDP zemí platících eurem snížil o 0,6 procenta a meziročně o pět procent. První rychlý odhad Eurostatu počítal s 0,7, respektive 5,1 procenta. Ekonomika celé Evropské unie se proti třetímu čtvrtletí snížila o 0,4 procenta, zatímco rychlý odhad uváděl pokles o 0,5 procenta. Meziročně se snížila o 4,8 procenta, stejně jako podle prvního odhadu.

TĚŽEBNÍ PRŮMYSL

Těžaři BHP se daří díky vyšším cenám kovů

Těžařská společnost BHP Group v první polovině svého fiskálního roku zvýšila očištěný zisk o 16 procent na 6,04 miliardy dolarů, maximum za sedm let. Výsledky podpořil růst cen mědi a železné rudy, hlavně díky vysoké poptávce z Číny. Firma současně dnes oznámila, že vyplatí rekordní prozatímní dividendu. BHP je největším veřejně obchodovaným těžařem na světě.

ROZPOČET

Británie bude potřebovat výrazné zvýšení daní

Británie by musela zvýšit příjmy z daní o dalších 60 miliard liber (1,8 bilionu korun) ročně, pokud by ministr financí Rishi Sunak chtěl kompenzovat ztráty způsobené pandemií covidu. Uvedl to nezávislý Institut pro fiskální studie. Zatím je však podle něj na takový krok brzy. Sunak v tomto fiskálním roce povolil mimořádné výdaje a daňové škrty za více než 280 miliard liber. Deficit Británie je plánován na 400 miliard liber, nejvyšší v době míru.

AUTOPRŮMYSL

V Itálii má vyrůst závod na baterie za miliardy

Start-up Italvolt investuje čtyři miliardy eur do stavby závodu v Itálii, kde se budou vyrábět lithium-iontové baterie pro elektromobily. Italská firma uvedla, že závod dá práci 4000 lidí. První fázi projektu plánuje dokončit do roku 2024. Firma neuvedla, jak bude stavbu financovat ani kdy zahájí výrobu. Podobnou továrnu v Británii plánuje i sesterská Britishvolt.

Nápad z vysoké školy se ujal. Teď tělocvičny FreshKruháč bojují o přežití a rozprodávají činky

Ondřej Houska

ondrej.houska@economia.cz

V tělocvičně hned vedle pražské O2 arény je otevřeno, ale ne proto, že by tam lidé chodili tajně, navzdory vládním zákazům, cvičit. Fitness studio má v nájmu společnost FreshKruháč, která provozuje kruhové tréninky – při nich se rychle za sebou střídají cviky na několika stanovištích, většinou s vlastní vahou nebo s menšími činkami a jinými cvičebními pomůckami. A právě kvůli nim je otevřeno – firmě docházejí peníze, a tak pomůcky rozprodává. „Třeba nám to pomůže přežít další měsíc,“ říká Jan Janečka, jednadvacetiletý spoludávající společnosti FreshKruháč.

Prodej náradí je nutný – politici se sice chlubí tím, jak firmám pomáhá stát, podle Janečky ale tato pomoc ve skutečnosti ani zdaleka nestačí na pokrytí nákladů.

Než začala pandemie, byl přítom FreshKruháč tak úspěšný, že Vysoká škola ekonomická (VŠE) jeho majitele zvala, aby o založení a provozování své společnosti přednášel studentům oboru podnikání malých a středních firem. Sám FreshKruháč se v rámci této univerzitní specializace zrodil. Její studenti dostávají za úkol přijít s nějakým vlastním podnikatelským záměrem. Janečka a jeho dva kamarádi, Dan Chmelík a Michael Hladník, rádi sportovali, a tak si vymysleli, že by mohli provozovat tělocvičnu s kruhovými tréninky.

Projekt, který společně vymysleli ve 23 letech v prvním ročníku magisterského studia, se rozjel tak, že je už pět let živý. V Praze pod něj patřily tři tělocvičny, před pandemií do nich chodilo více než tři tisíce lidí týdně. Chodila si sem

Není s kým cvičit

Jana Janečka přivedla k podnikání záliba ve cvičení. V době covidových zákazů prožívá v byznysu nejhorší chvíle od doby, co firmu FreshKruháč se dvěma společníky založil.

Foto: HN – Radek Vebr

zavčítit například i čerstvá mistry světa v biatlonu Markéta Davidová. Firma utržila přes milion měsíčně, za celý rok 2020 se měla dostat v tržbách někde k 17 milionům korun. Plný rozjezd nově získané čtvrté tělocvičny měl příjmy dostat přes hranici 20 milionů. Na počátku přitom byl jednoduchý nápad a náklady ve výši pouhých 2400 korun na cvičební pomůcky.

Sektor fitness ale patří k těm nejvíce postiženým omezeními kvůli šíření nemoci covid-19. FreshKruháč tak o drtivou většinu příjmů přišel, tréninky provozované on-line dokázaly výpadek nahradit jen minimálně. Ale náklady, které musí majitelé dál hradit, zůstaly. „Bývalo to až půl milionu měsíčně,

díky úsporám jsme se dostali zhruba na 400 tisíc. Ale další úspory už možné nejsou, jedná se o nájem a splátky půjček,“ dodává Janečka.

Otázka, co říká na tvrzení premiéra Andreje Babiše (ANO), který prohlásil, že pomoc podnikatelům je v Česku velmi štedrá a řada z nich má díky tomu více, než si dokázala vydělat před pandemií, ho rozesměje. „Ani všechny covidové programy dohromady nám nepokryjí náklady. Podpora navíc chodí pozdě, například náhrada říjnových mezd v rámci programu Antivirus dorazila začátkem února. Splátky faktur ale odložit nemůžeme,“ upozorňuje Janečka. Odhaduje, že pokud by pomoc od státu začala přicházet včas, mohla by po-

krýt 50 až 60 procent nákladů, které se svým podnikáním má. Zbytek musí platit ze svého. Všichni tři majitelé FreshKruháče už se kvůli tomu zadlužili jako fyzické osoby – vzali si spotřebitelské úvěry nebo úvěr zajištěný nemovitostí.

Janečkovi podle jeho slov ani nevádí, že politici o podpoře podnikatelů veřejně neříkají pravdu. „Ale mrzí mě, že běžný člověk, který o tom nemá přehled, tomu věří, protože slyší, jak to politici neustále opakují.“ Z podobného důvodu, tedy aby mezi lidmi nevyvolali nepodložené představy, také s FreshKruháčem nechce jít na Hithit nebo podobné crowdfundingové platformy. „Vybrali bychom třeba dva miliony korun, což by vypadalo

Ani všechny covidové programy dohromady nám nepokryjí náklady. Ale mrzí mě, že běžný člověk tomu věří, protože to politici neustále opakují.

Jan Janečka

spoludávající firmy FreshKruháč

jako velká částka, která by nám ale pokryla náklady jen na čtyři až pět měsíců. Ale lidé by si třeba říkali, že jsme na tom ještě zbohatli.“

FreshKruháč tak raději rozprodává činky, kettlebely, expandéry a další cvičební pomůcky. Podle Janečky byly tělocvičny vybavené až příliš velkoryse, takže navzdory prodejům by mohly opět otevřít, pokud by omezení skončila. Za celý týden takto FreshKruháč vybral přes čtvrt milionu korun.

Janečka, Chmelík a Hladník by i s pomocí těchto peněz chtěli vydržet do jara, kdy, jak doufají, přijde zmírnění vládních restrikcí. Případně plánují provozovat tréninky pod otevřeným nebem, pokud bude možné, aby se lidé mohli začít shromažďovat aspoň venku. Kdyby pandemie v nezměněné podobě trvala dál, museli by se postupně jednotlivých tělocvičien zbavovat. „Doufáme, že omezení skončí, ale bojíme se, že to bude trvat delší dobu a bude to pomalejší, než jsme čekali,“ připouští Janečka.

Zároveň vzpomíná na to, že při přednáškách na VŠE se studenti spolu s Chmelíkem a Hladníkem mluvili hlavně o tom, jakých chyb se při vlastním podnikání dopustili. „Špatně jsme si domluvili obchodní podmínky na půjčku, špatně jsme nakupovali, nabrali špatné zaměstnance, udělali jsme administrativní chyby,“ říká a zmiňuje třeba pokutu za to, že na chodbu před jednou z tělocvičien umístili kameru, aniž by si k tomu předem zařídili příslušné povolení. „Netušili jsme, že je něco takového nutné. Kameru jsme tam dali jen proto, že lidem někdo kradl boty,“ vzpomíná Janečka. A dodává, že i kvůli všem překonaným překážkám nechce, navzdory těžké době, pohřbit projekt, který se dvěma společníky doslova vypíplal z nuly ještě na studiích.

17 mil. Kč

měla podle záměrů z doby před pandemií za loňský rok utržit společnost FreshKruháč. Kvůli covidu-19 ale firma o většinu příjmů přišla.

Chystá se evidence všech pracovníků na dohodu

Jan Prokeš

jan.prokes@economia.cz

Poměrně bez povšimnutí prošel minulý čtvrtek sněmovnou návrh, který výrazně mění podmínky na pracovním trhu. Poslanci tehdy ve zrychleném režimu během jediného dne schválili zákon, který pro lidi v karanténě zavádí příspěvek 370 korun denně. Zvedli však ruku také pro návrh, který k zákonu přidali dva poslanci z ČSSD Alena Gajdůšková a Roman Onderka. Jeho definitivní schválení by znamenalo, že by stát získal okamžitý přehled o všech pracovnících, které firmy zaměstnávají takzvané na dohodu.

O zákonu bude příští středu rozhodovat Senát. Zástupci firem či advokátů doufají, že senátoři z něj návrh sociálních demokratů vypustí. „Jde o ukázkový případ zneužívání stavu legislativní nouze,“

1 mil. Kč

Taková pokuta může hrozit firmám, které státu nenahlásí, že přijaly nového pracovníka takzvané na dohodu.

míní Jiří Nesrovnal z Komory daňových poradců. Oslovení senátoři zatím návrh nekomentovali, protože ho ještě neprostudovali.

Co se změní, pokud novinka Senátem projde? Podniky by musely zaměstnávat každého brigádníka „na dohodu“ do osmi dnů nahlásit státu. Úředníky znovu upozorní ve chvíli, kdy brigádník v podniku skončí. Pokud to zaměstnavatel neudělá, riskuje až milionovou pokutu. Její výši podle Gajdůškové navrhlo ministerstvo práce a sociálních věcí.

Poslankyně chce návrhem bojovat především proti zaměstnávání lidí na takzvaný švarcsystém. V Česku jde o rozšířenou praxi, kdy firmy naoko odebírají služby od živnostníků, kteří jsou ale fakticky jejich zaměstnanci. Lidé i podniky tak výrazně ušetří na daních i odvodech na sociální a zdravotní pojištění. „Na jaře, při první vlně pandemie, se ukázalo,

že je dost lidí, pro které je řetěznicí dohod jediným zdrojem příjmů. U těch pak nastal velký problém, protože velmi rychle přišli o práci, a tedy i příjmy,“ říká.

Podle firem však novinka přinese jen další papírování navíc. „De facto se tím smazává rozdíl mezi pracovním poměrem a dohodou,“ říká právní expertka Hospodářské komory Lucie Vojtíšková. „Dohody jsou přitom v zákoníku práce právě proto, aby se zaměstnávání zjednodušilo jak na straně zaměstnavatele, tak na straně státu.“

Dnes musí firmy pracovníka „na dohodu“ úřadům nahlásit pouze tehdy, když jeho měsíční výdělek překročí hranici 10 tisíc korun. V takovém případě za něj musí odvádět nemocenské pojištění. V měsících, kdy si pracovník vydělá méně, ho mzdové účetní musí na úřadech opět odhlásit.

K názoru, že nápad sociálních demokratů výrazně zkomplikuje

firmám život, se přidává také místopředsedkyně Asociace malých a středních podniků Pavla Břečková. „Dohody o provedení práce v mnoha případech trvají i jen jeden den či několik málo dnů a je běžné, že u jednoho zaměstnavatele je souběh velkého počtu lidí zaměstnaných na základě tohoto typu dohody. Jde například o příležitostně zaměstnávání studentů nebo důchodců,“ uvádí Břečková.

Gajdůšková nicméně trvá na tom, že administrativní zátěž se běžným firmám nijak nezvýší. „Jen nahlásí o nějakou položku víc,“ říká. Ve svém návrhu ale zmiňuje, že podniky budou muset upravit mzdové a personální systémy. Přesná evidence lidí zaměstnaných „na dohodu“ podle Gajdůškové usnadní státu kontrolu společnosti, které lidi zaměstnávají na takzvaný švarcsystém nebo úplně „načerno“. „Na úřadech práce vám povím množství případů, kdy

Na jaře se ukázalo, že je dost lidí, pro které je řetěznicí dohod jediným zdrojem příjmů. U těch pak nastal problém, protože rychle přišli o práci a příjmy.

Alena Gajdůšková

poslankyně ČSSD

mají ve firmě bílo dohodu bez data nástupu v šupletí. Ve chvíli, kdy dorazí kontrola, jen doplní datum. Kontrolním orgánům pak tvrdí, že ten člověk nastoupil v ten den. Přitom pracuje načerno kdovíjak dlouho. To při povinnosti dohody hlásit při uzavření už nebude možné,“ říká poslankyně.

Podle zástupců byznysu tak ale stát jen přenáší svou odpovědnost na firmy. „Zneužití je možné cokoliv a od toho je zde stát, aby případně zneužívání kontroloval a případné porušení práva sankcionoval,“ myslí si Jiří Nekovář ze Svazu průmyslu a dopravy.

Do zákona, který zavádí příspěvek pro zaměstnance v karanténě, se dostala ještě jedna nová povinnost pro firmy. Kromě přijetí pracovníka „na dohodu“ budou muset oznamovat také všechna nová pracovní místa. Tedy i taková, na jejichž obsazení už mají předem vybraného kandidáta.